

PARÍS, COLÒNIA, FRANKFURT I ROMA: PRÒXIMS ESCENARIS PER A LA PINTURA DE JOSÉ SANLEÓN

El risc en la pintura

La contínua presència en les fires europees més importants, i la seua personalitat pictòrica, fan que José Sanleón estiga constantment d'actualitat. A hores d'ara prepara dues exposicions individuals a Roma i Barcelona.

Ramon Guillem

En aquest punt del camí com albiures ara l'evolució de la teua pròpia pintura, el teu procés creatiu?

—Des de les primeres exposicions fins ara he anat, lògicament, cobrint diverses etapes: al principi hi havia una representació figurativa basada en aspectes de la realitat objectiva, que a poc a poc va desembocar en una abstracció dels elements, on buscava una síntesi a nivell formal, fins als últims treballs, ja purament abstractes. En aquesta recerca de l'abstracció, la pintura adquireix un caràcter simbòlic, ara les referències a la realitat són tan sols insinuades, i de forma tangencial.

—¿Continues pensant que la pintura és un risc constant, una aventura?

—Sí, per a mi la pintura té dos elements fonamentals: l'anàlisi o reflexió de l'obra, durant tot el procés creatiu, i, en segon lloc, l'atzar, el fet de jugar amb coses no provocades, i que en un moment determinat apareixen.

—¿Es tracta, doncs, d'un element irracional?

—No, perquè l'atzar és aprofitat, el

manipules, el component racional és el que és fonamental. El símbol és sempre racional. Quant al risc, consisteix en la idea inicial que pot anar convertint-se durant tot el procés seguit. La tela és viva i pot canviar; el dubte, doncs, és fonamental, no com a inseguretats, sinó com a actitud.

—A mi particularment hi ha un aspecte que m'interessa de la teua pintura i que Pablo Ramírez ja havia plantejat, la concordança entre raó i passió. ¿Com s'ho fa un pintor tan apassionat com tu, amb la força expressiva teua, amb aquesta dialèctica?

—Jo no veig que hi haja cap incompatibilitat. Crec que es pot mantenir un equilibri entre la reflexió i l'anàlisi, entre allò racional i allò intuïtiu o espontani. La passió crec que, en el fons, és sentir la pintura, encara que pense que l'artista ha de mantenir una actitud freda, de control del procés.

—En la darrera exposició, la temàtica girava al voltant de L'illa dels morts, el quadre de Böcklin. ¿Per què esculls aquest tema en especial? ¿En quina mesura és important la temàtica en la teua obra?

—El quadre de Böcklin m'interessa-va perquè dins del simbolisme era molt

representatiu, com també el seu contingut diguem-ne filosòfic, literari, metafísic. Li veia possibilitats com a llenguatge formal, a banda, és clar, de la temàtica.

Enllaçant amb la teua pregunta et diré que per a mi la temàtica és un aspecte més de l'obra, et serveix per a prendre una direcció determinada. En el fons, crec que allò important és el llenguatge pictòric, el concepte de pintura. La temàtica és important en la mida en què es vol dir alguna cosa, transmetre alguna idea.

Acrílic sobre tela, 1987.

Tècnica mixta, 1987.

A la dreta, José Sanleón al seu estudi. Baix, «collage» sobre tela.

La concepció del quadre de Böcklin encaixava en la idea que jo tenia de trobar la síntesi de la forma, i que evolucionava des de la meua anterior exposició a la Caixa de Pensions, on tenia una concepció més barroca.

—Sí, és allò que deia Benito Oliva del vertigen a «l'horror del buit», fent referència precisament a la teua pintura. Potser això té alguna relació amb els formats de la teua pintura. ¿Per què sols utilitzar grans formats?

—M'interessen perquè jo em fique dins del quadre, l'espai físic em sobrepassa, és més complex de dominar. També possibilita el treball a terra, de manera que pots actuar des de tots els angles i des de distintes posicions.

—Podries explicar-nos què va succeir amb les beques Alfons Roig, concedides per la Diputació de València, perquè no vas exposar...

—Entenc que la qüestió de funcionament no es va dur seriosament. L'exposició s'havia d'haver fet en un termini donat que no es va complir, sense prèvia informació als artistes s'ajornà repetidament. Per professionalitat vaig decidir no fer l'exposició. De totes maneres, pense que això és un fet aïllat i que aquesta institució ha fet algunes mostres interessants.

—I una pregunta obligada, ¿com veus l'actual moment artístic al País Valencià?

—Trobe que és un bon moment, interessant, encara que falta suport per part de les institucions públiques, ajuda en molts aspectes. De totes maneres, jo considere que la part més important passa a través de la iniciativa privada.

—¿I com creus tu que podria especificar-se l'ajuda institucional?

—Jo crec que en diversos fronts. En primer lloc, a través de beques i ajudes; per una altra part, a través d'organitzacions d'exposicions, de promoció fora del País Valencià, també per adquisició d'obres, habilitació de tallers...

—Per a finalitzar, parlem dels teus

projectes, crec que la teua pintura havia de ser representada en una sèrie de fires prou prestigioses.

—Sí, aquest any estaré representat en algunes de les fires europees més importants: en la FIAC (Fira Internacional de l'Art Contemporani) a París, la Fira de Colònia, Arco a Madrid, i la de Frankfurt.

—¿I a nivell individual?

—Tinc previstes dues exposicions individuals, una a la galeria Thomas Carstens a Barcelona, i una altra a la galeria De Crescenzo de Roma. Precisament, el treball que presentaré en aquestes exposicions es veurà reflectit en un catàleg-llibre a càrrec del crític Francisco Calvo Serraller. A banda, participaré també en algunes exposicions col·lectives a l'estat espanyol i a l'estranger. □